

O činnosti SFOZP v roku 2023

Naše aktivity v roku 2023

Legislatívna činnosť

V priebehu roka 2023 sme preštudovali dokumentáciu ku viac ako 50 legislatívnym a nelegislatívnym materiálom, zapojili sme sa do viac ako 20 medzirezortných pripomienkových konaní, zúčastnili sme sa viac ako 10 zasadnutí poradných orgánov vlády Slovenskej republiky, kde sme obhajovali práva osôb so zdravotným postihnutím. Z mnohých spomenieme tie najdôležitejšie.

Prístupnosť služieb a výrobkov pre osoby so zdravotným postihnutím

V nadväznosti na zákon č. 351/2022 Z.z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov, do prípravy ktorého sme sa intenzívne zapájali v roku 2022, Vláda SR vydala začiatkom roka 2023 návrh nariadenia, ktorým sa ustanovujú požiadavky na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, kritériá funkčnosti a kritériá na posúdenie neprimeranej záťaže, a návrh nariadenia, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky na prístupnosť výrobkov pre osoby so zdravotným postihnutím. Intenzívne sme sa zapojili do oboch legislatívnych procesov.

Nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú požiadavky na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, kritéria funkčnosti a kritéria na posúdenie neprimeranej záťaže

K predbežnej informácii k tomuto nariadeniu sme predložili pripomienku s požiadavkou, aby účelom nariadenia bola nielen dostupnosť prístupných služieb na vnútornom trhu a zlepšenie prístupnosti informácií, ale aj odstraňovanie prekážok voľného pohybu prístupných služieb a predchádzanie týmto prekážkam v súlade so Smernicou EP A RADY (EÚ) č. 2019/882 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (ďalej aj len „Smernica“). Žiadali sme, aby nariadenie vlády obsahovalo konkrétne požiadavky a štandardy prístupnosti služieb poskytovaných v rámci služieb leteckej osobnej dopravy, autobusovej dopravy, železničnej osobnej dopravy a vodnej osobnej dopravy a v rámci toho požiadavky na webové sídla, služby poskytované prostredníctvom mobilných zariadení, elektronické lístky a služby elektronického predaja lístkov, poskytovanie informácií o dopravných službách vrátane cestovných informácií, a mnohých ďalších. Ďalej sme žiadali, aby si nariadenie vlády dalo za cieľ definovať osobitné požiadavky na prístupnosť súvisiace s odpovedaním na tiesňové číslo „112“, požiadavky na prístupnosť k prostrediu, doprave, informáciám. Do medzirezortného pripomienkového konania sa dostalo oklieštené znenie nariadenia. Konkrétne požiadavky na prístupnosť služieb sú upravené v prílohách nariadenia, ktoré sú poňaté pomerne technicky, v dôsledku čoho sme mali obmedzené možnosti

pripomienkovania legislatívneho textu. Nariadenie vlády bolo schválené dňa 06.07.2023 pod č. 283/2023 Z.z. a účinné je od 25.06.2025.

Nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky na prístupnosť výrobkov pre osoby so zdravotným postihnutím, kritéria funkčnosti a kritéria na posúdenie neprimeranej záťaže

I pri prijímaní tohto nariadenia sme boli veľmi aktívni. V pripomienkovom konaní k predbežnej informácii k nariadeniu sme predložili pomerne striktné požiadavky, aby nariadenie obsahovalo požiadavky na prístupnosť výrobkov, štandardy technických a iných požiadaviek na prístupnosť výrobkov v súlade so smernicou. Uviedli sme, že považujeme za nevyhnutné definovať pôsobnosť nariadenia konkrétne na hardvérové systémy a ich operačné systémy určené pre spotrebiteľov (osobné počítače, stolové počítače, notebooky, inteligentné telefóny, tablety), samoobslužné terminály (bankomaty, automaty na predaj cestovných lístkov, odbavovacie zariadenia, a pod.), koncové zariadenia s interaktívnou výpočtovou technikou (smerovač, modem), asistenčné technológie, elektronické čítačky. Tiež sme navrhovali, aby nariadenie vlády obsahovalo definíciu viacerých pojmov, napr. prístupný výrobok, sprístupnenie na trh, uvedenie na trh, technická špecifikácia a pod. Viaceré z našich pripomienok boli akceptované, čo hodnotíme pozitívne. Predmetné nariadenie vlády bolo schválené dňa 06.07.2023 pod č. 282/2023 Z.z. a účinné je od 25.06.2025.

Zmeny v príspevkoch na opatrovanie a vo výške sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie od 1.júla 2023

Novelou zákona č. 400/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2023, sa zmenili aj niektoré podmienky poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie. Konkrétne bolo vypustené znižovanie peňažného príspevku na opatrovanie z dôvodu poskytovania ambulantnej formy sociálnej služby opatrovanej fyzickej osobe, a peňažný príspevok na opatrovanie bol ustanovený už len v štyroch výškach v závislosti od počtu opatrovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a od toho, či opatrovateľ poberá, resp. nepoberá dôchodkovú dávku. V marci 2023 vláda SR predložila do medzirezortného pripomienkového konania návrh nariadenia, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie. Navrhovali sme zvýšiť príspevok na opatrovanie k 1. júlu 2023 na sumu 568,97 € mesačne, vychádzajúc z výšky minimálnej mzdy na rok 2023 určenej podľa zákona č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde, a primerane zvýšiť výšky príspevkov vo všetkých skupinách prijímateľov. Zároveň sme navrhli upraviť novú výšku príspevku na opatrovanie pre opatrovateľov, ktorí sú poberateľmi niektorej z dôchodkových dávok najmenej v sume 426,73 €. V časti nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie sme navrhovali hodinovú sadzbu osobnej asistencie v sume 5,63 €, t. j. ako 1,4 násobok sumy hodinovej výšky minimálnej mzdy 4,023 € platnej v roku 2023. Výsledkom legislatívneho procesu bolo prijatie nariadenia vlády SR č. 232/2023 Z.z., ktorým sa s účinnosťou od 01.07.2023 upravila výška hodinovej sadzby osobnej asistencie v sume 5,52 € a výška príspevku na opatrovanie v sume 569 € pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP. Vo vzťahu k osobe, ktorá opatruje osobu s ŤZP a

poberá niektorý z dôchodkov bol príspevok určený v sume 426,75 €. Tieto zmeny hodnotíme pozitívne.

Invalidné dôchodky

V rámci novely zákona o sociálnom poistení sme navrhovali, aby poberateľom invalidného dôchodku, ktorý dosiahol dôchodkový vek a naďalej poberá invalidný dôchodok, sa 13. dôchodok poskytoval vo výške priemerného starobného dôchodku, teda obdobne, ako je tomu pri poskytovaní minimálneho dôchodku. Naše pripomienky boli akceptované, a pretavili sa do nového § 77b zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, čo hodnotíme veľmi pozitívne.

Zvýšenie maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcok

V roku 2023 bol do medzirezortného pripomienkového konania predložený návrh Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorým sa mení opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 7/2009 Z.z., ktorým sa ustanovuje zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok, ktorý priniesol pozitívne zmeny pre osoby so zrakovým postihnutím v podobe navýšenia maximálne zohľadňovaných súm, a- to pri „písacom stroji na Braillovo písmo“ zo sumy 465 € na 600 € a pri „elektronickej čítacej lupe prenosnej“ zo sumy 996 € na 1200 €. Navrhovaná zmena bola schválená a s účinnosťou od 01.01.2024 budú nové zohľadňované sumy týchto pomôcok platiť.

Územné plánovanie a výstavba

Po rekodifikácii stavebnej legislatívy novozriadený Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR predložil v roku 2023 návrhy viacerých vyhlášok, a to okrem iného vyhlášky o obsahu a rozsahu územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a vyhlášky o bezbariérovom navrhovaní a užívaní stavieb. V rámci tejto vyhlášky sme pripomienkovali ustanovenia upravujúce zadanie územného plánu zóny, kde nepostačuje že toto obsahuje požiadavku na bezbariérové riešenie verejných priestorov, ale musí obsahovať presnú požiadavku na bezbariérové riešenie územia, najmä prístupnosť komunikácií pre peších, dopravy a verejných priestorov. Vo schválenom znení vyhlášky č. 392/2023 Z.z. táto pripomienka nebola akceptovaná, preto naše pripomienky budeme naďalej presadzovať v ďalších legislatívnych procesoch. Rovnako sme sa intenzívne zapojili do prípravy návrhu vyhlášky o bezbariérovom navrhovaní a užívaní stavieb, kde sme predložili obsiahle odborné pripomienky.

Zákon o nadáciách

Ministerstvo spravodlivosti SR predložilo v priebehu roka 2023 návrh zákona o nadáciách, ktorý podstatným spôsobom zmenil charakter nadácií, keďže má za cieľ vytvorenie tzv. súkromných nadácií, t. j. chce využiť už existujúcu formu právnickej osoby (nadácie) na podporu súkromných účelov, pre tzv. rodinné podniky. Vo vzťahu k tomuto zákonu bola vypracovaná a podaná hromadná pripomienka prostredníctvom Nadácie Pontis a Centra pre filantropiu, ku ktorej sme sa pripojili a ktorú sme podporili. Žiadali sme, aby návrh nebol v predložennom znení schválený a bol stiahnutý z ďalšieho

legislatívneho procesu na prepracovanie, keďže zásadne vstupuje do priestoru mimovládneho neziskového sektora a zavádza nesystémové zmiešavanie finančných nástrojov súkromných osôb do existencie nadácií, ktoré na Slovensku už tradične spravujú majetok výlučne na verejnoprospešný účel. K zákonu stále prebieha vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania.

Verejná osobná doprava

V roku 2023 bol do medzirezortného pripomienkového konania daný zákon o verejnej osobnej doprave, v rámci ktorého sme navrhli ustanoviť povinnosť dopravcu zverejňovať v rámci prevádzkových údajov aj informácie o bezbariérovosti konkrétneho dopravného prostriedku na konkrétnom spoji. Aktuálne prebieha schvaľovanie zákona v NR SR.

Zmeny v oblasti pohybových aktivít a športu

Iniciatívu sme vyvinuli aj v oblasti športovej legislatívy, konkrétne k návrhu nového zákona o športe, kde sme žiadali osobitne upraviť ustanovenia, ktoré sa budú týkať športovca so zdravotným postihnutím s cieľom, aby nový zákon podporoval a garantoval práva športovcov so zdravotným postihnutím, s poukazom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Zapojili sme sa aj do prípravy nelegislatívneho dokumentu z dielne Ministerstva zdravotníctva SR s názvom Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2023 – 2030. Naša pripomienka obsahuje požiadavku, aby predmetný dokument obsahoval konkrétne plány a návrhy opatrení pre podporu a rozvoj pohybových aktivít osôb so zdravotným postihnutím so zameraním na špecifickú edukačnej a výchovnej práce a podporných mechanizmov pre prácu s deťmi so zdravotným postihnutím v oblasti pohybu a pohybových aktivít.

K úsiliu proti zahrnutiu peňažného príspevku na osobnú asistenciu do reformy financovania sociálnych služieb

Spolu s ďalšími organizáciami osôb so zdravotným postihnutím sme vyjadrili zásadný nesúhlas s tým, aby bol do reformy financovania sociálnych služieb zahrnutý aj peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ktorý by mal byť podľa návrhu určený ako paušálny príspevok cez výšku osobného rozpočtu. V tomto smere sme vyvinuli viaceré aktivity, vrátane stretnutia s vtedajšou pani štátnou tajomníčkou, ktoré priniesli svoje ovocie a osobná asistenciu nebola zahrnutá do reformy financovania sociálnych služieb, čo vnímame ako veľmi pozitívny výsledok.

Reforma dohľadu v sociálnych veciach

Podporili sme pracovnú skupinu k reforme dohľadu v sociálnych veciach realizovanej v rámci Plánu obnovy, Komponent 13. Naším cieľom je, aby sa novými štandardmi kvality prispelo k naplneniu záväzkov Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečila osobám so zdravotným postihnutím ochrana pred krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním (čl. 15 Dohovoru) a ochranu pred všetkými formami vykorisťovania, násilia a zneužívania (čl. 16 Dohovoru).

Univerzálna služba

Pripravili sme stanovisko k zámeru Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb neurčiť podnik na poskytovanie univerzálnej služby s povinnosťou účtovať osobitné ceny spotrebiteľom s nízkymi príjmami alebo osobitnými sociálnymi potrebami. V našom stanovisku sme skonštatovali viaceré podstatné skutočnosti odôvodňujúce zachovanie služieb súvisiacich s univerzálnou službou a vyjadrili sme obavu z rastu nákladov na telekomunikačné služby osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v prípade zrušenia alebo obmedzenia týchto služieb. Vypracovali sme aj stanovisko k použitiu údajov zo zisťovania EU SILC na hodnotenie cenovej dostupnosti služieb súvisiacich s univerzálnou službou, v ktorom sme upozornili na nevhodnosť použitia údajov o príjmoch podľa metodiky EU SILC na uvedený účel.

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím 2021 – 2030

V rámci prípravy a hodnotenia plnenia za rok 2022 a aktualizácie Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím 2021 – 2030 sme pripravili vyjadrenia k stanoviskám kompetentných orgánov k predloženým návrhom opatrení do aktualizácie Národného programu. Navrhli sme zaradiť nové opatrenia, a to aj opakovane, ako napríklad:

- Dopĺňovať zverejňovanie informácií o ohrození v TV vysielaní aj titulkami pre nepočujúcich, posunkovým jazykom a komentovaním pre nevidiacich.
- Doplniť opatrenia zabraňujúce vzájomnému vylučovaniu príspevkov na pomôcky, ktoré pacient potrebuje (napr. polohovacia posteľ a elektrický vozík).
- Doplniť zabezpečenie dostupného ošetrovania zubov v plnej anestézii pre osoby, ktoré to potrebujú.
- Doplniť finančnú podporu umožňujúcu organizáciám osôb so zdravotným postihnutím zúčastňovať sa na monitorovaní implementácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím tak, ako to požaduje jeho článok 33.3.
- Zabezpečiť prostredníctvom SKN v Levoči osobám so zrakovým postihnutím a poruchami čítania sprístupnenie zvukových stôp s hlasovým komentárom vyrobených k slovenským audiovizuálnym dielam a dielam dabovaným do slovenského jazyka.
- Formou súťaže oceňovať mestá a obce systematicky realizujúce komplexné a dlhodobé aktivity zabezpečujúce na svojom území všestrannú prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím v oblasti stavebného prostredia, dopravy, informácií a služieb. Pri hodnotení poradia súťažiacich miest a obcí primerane využiť metodiku európskej súťaže ACCESS CITY AWARD organizovanej Európskou komisiou.
- Systematicky zvyšovať podiel nájomných bytov prístupných pre osoby so zdravotným postihnutím a upraviteľných pre osoby so zdravotným postihnutím, a to samostatne na celkovom počte sociálnych bytov a samostatne na celkovom počte štandardných nájomných bytov.

- Zabezpečiť prístupnosť nových stavieb a územia určených na používanie verejnosťou. Systematicky vyhodnocovať a analyzovať efektívnosť opatrení na zabezpečenie bezbariérovosti výstavby a územia obsiahnutých v platnej a novelizovanej legislatíve a navrhnúť potrebné úpravy legislatívy s cieľom Zlepšovať podmienky na aplikovanie princípov tvorby bezbariérového prostredia metódou univerzálneho navrhovania, tak ako sa uvádza v európskych dokumentoch a v súlade so Všeobecným komentárom Výboru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím č. 2 (2014) k prístupnosti.
- Pripraviť a aplikovať jednoduché a v praxi ľahko overiteľné jednotné záväzné kritériá na posudzovanie a označovanie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím stavieb určených pre verejnosť, vrátane budov a objektov využívaných na kultúrne, rekreačné, záujmové a športové aktivity.
- Implementovať inovované a novelizované nástroje podpory a pomoci v oblasti zamestnávania určené pre osoby so zdravotným postihnutím a ich zamestnávateľov s dôrazom na zamestnávanie na otvorenom trhu práce. Vypracovať návrh postupu na realizáciu plnenia odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím vrátane vytvorenia Akčného plánu, ktorým sa zintenzívni úsilie o prechod od chránených dielní k otvorenému trhu práce.
- Systematicky zvyšovať prístupnosť všetkých druhov volieb tak, aby čo najviac ľudí so zdravotným postihnutím mohlo vykonávať voľby tajne a samostatne. Sprístupňovať osobám so zdravotným postihnutím volebné postupy ponúkané verejnosti vrátane elektronických volieb a volieb poštou tak, aby si mohli vybrať postup, ktorý im poskytuje maximálnu nezávislosť vzhľadom na ich zdravotné postihnutie.

Európsky preukaz osôb so zdravotným postihnutím

Pripomienkovali sme stanovisko Slovenskej republiky k Návrhu Smernice EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa ustanovuje Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím. Stanovisko vlády k návrhu smernice je pozitívne. Naše požiadavky boli zo strany kompetentných vypočítané a budú sa hľadať riešenia na ich zodpovedanie a naplnenie.

Projekty

Naše financovanie je zabezpečené prevažne z projektov, ktoré realizujeme.

Niekoľko z nich je už dlhšie na pravidelnej ročnej báze. Ide o projekty z dotácií MPSVaR.

Prvý projekt je financovaný z dotácie na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti. V našom prípade ide najmä o financovanie členstva v Európskom fóre zdravotného postihnutia a obhajobu práv osôb so zdravotným postihnutím poradných orgánov vlády. V rámci projektu sme sa zamerali predovšetkým na nasledujúce aktivity. Uhradili sme členský príspevok do EDF (European Disability Forum), čo nám umožnilo aktívnu účasť na činnosti EDF a

zabezpečilo prístup k materiálom EDF pripravovaným pre a v spolupráci s inštitúciami EÚ a podieľanie sa na ich tvorbe a pripomienkovaní.

Zúčastnili sme sa na zasadnutí predsedníctva EDF v marci v Štokholme (osobne) a v novembri (on-line) a na výročnom generálnom zhromaždení EDF v Bruseli (osobne).

V súvislosti so zasadnutiami predsedníctva EDF v marci a v novembri sme sa zúčastnili aj zasadnutí Výboru EDF pre ľudské práva a nediskrimináciu.

Zúčastnili sme sa výročného generálneho zhromaždenia EDF v Bruseli 22.mája a nadväzujúceho 5. európskeho parlamentu osôb so zdravotným postihnutím s názvom „Budovanie inkluzívnej budúcnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v EÚ“. Na programe boli tieto témy: Prekonávanie bariér: Slobodný pohyb a plná účasť, Boj za naše práva: boj proti nerovnosti, sociálnemu vylúčeniu a chudobe a Inkluzívna odolnosť pre zdravotné postihnutie. Účastníci tiež prijali manifest EDF k voľbám do Európskeho parlamentu v roku 2024.

Zúčastnili sme sa aj konferencie pri príležitosti Európskeho dňa osôb so zdravotným postihnutím (Brusel, 30.11. – 1.12.). Na konferencii dominovali tri témy: voľby, stratégia pre práva osôb so zdravotným postihnutím a rok 2023 ako Európsky rok zručností. Súčasťou bolo aj vyhodnotenie súťaže Access City Award 2023.

Zúčastňovali sme sa na práci poradných orgánov a pracovných skupín na národnej úrovni (Rada vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, Rada vlády pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorej podpredsedom je predseda SFOZP; Rada vlády pre MNO; Národný monitorovací výbor pre EŠIF; Monitorovací výbor pre OP II, IROP, OP TP, OP LZ; Výbor pre Horizontálny princíp rovnosť mužov a žien a nediskriminácia a pracovné skupiny na témy deinštitucionalizácia, reforma financovania sociálnych služieb, reforma posudkovej činnosti, štandardy prístupnosti a funkčnosti webových stránok a poskytovania údajov, participácia, OP Slovensko atď.

Druhý projekt financovaný z dotácií MPSVaR sme realizovali v rámci výzvy Dotácia na podporu edičnej činnosti, prostredky sme využili na vydávanie internetového časopisu Mosty inklúzie. Internetový časopis Mosty inklúzie (www.mosty-inkluzie.sk) vydáva Slovenské fórum osôb so zdravotným postihnutím (SFOZP) už pätnásť rok. V roku 2023 bolo vydaných 6 internetových čísiel. Tento obmedzený počet čísiel je určený výškou poskytnutej dotácie na edičnú činnosť.

Cieľom časopisu je prinášať informácie z rozličných oblastí života ľudí s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia, informovať ich o legislatíve a opatreniach na podporu, ochranu a uplatňovanie ich práv, prinášať príklady dobrej praxe, šíriť osvetu o ich potrebách, schopnostiach a možnostiach a zvyšovať povedomie verejnosti o zdravotnom postihnutí. Časopis je určený nielen samotným ľuďom so zdravotným postihnutím a ich rodinným príslušníkom a známym, ale aj širokej odbornej a laickej verejnosti.

Inovali sme webové sídlo časopisu „Mosty inklúzie“ www.mosty-inkluzie.sk, na ktorom sme publikovali jednotlivé články zoskupené do čísiel s možnosťou ďalších spôsobov výberu. Pokračovali sme v rozposielaní časopisu vo forme newslettera na e-mailové adresy zaregistrovaných odberateľov. Zverejnili sme množstvo príbehov, rád, príkladov dobrej praxe zo Slovenska aj zo zahraničia v oblasti vzdelávania, zamestnávania, voľno-časových aktivít, spolupráce štátnej správy a mimovládneho sektora. Priniesli sme informácie z národnej aj medzinárodnej legislatívy, informovali

sme o aktivitách organizácií zdravotne postihnutých na Slovensku aj v zahraničí. Jedno číslo bolo zvlášť zamerané na parlamentné voľby.

Druhým typom projektov, ktorým sme sa v roku 2023 venovali, boli projekty financované prostredníctvom Európskeho fóra zdravotného postihnutia. Prvý typ projektov financovala medzinárodná organizácia Christian Blind Mission (CBM) a týkal sa humanitárnej pomoci Ukrajine. Druhý typ projektov bol financovaný City Foundation a týkal sa rozvoja našej organizácie.

Projekty na rozvoj humanitárnej pomoci Ukrajine

Po vypuknutí vojny na Ukrajine sme sa v súčinnosti s Európskym fórom zdravotného postihnutia rozhodli reagovať na situáciu a využili sme ponuku financovania organizácie CBM. Išlo o dva projekty. Prvý sa týkal spolupráce s užhorodským centrom pre ľudí so zdravotným postihnutím Doroga žit'ja. Vo svojich priestoroch zriadili dočasné útočisko pre ukrajinských odíencov so zdravotným postihnutím, ktorí po krátkom oddychu pokračovali ďalej do Európy. Našou úlohou bolo nakúpiť centru zariadenie potrebné pre bežný život a rovnako aj potraviny, čistiace prostriedky a lieky. Humanitárnu pomoc sme vozili do Užhorodu. Projekt trval päť mesiacov a od jesene 2022 pokračoval vo svojej druhej fáze, ktorá trvala až do apríla roku 2023. Táto druhá fáza bola zameraná už nie len na humanitárnu pomoc, ale aj na strategické plánovanie organizácie tak, aby bola pripravená na budúce humanitárne krízy. V rámci tohto projektu sme sa zamerali na posilnenie organizácie zvnútra, strategické plánovanie a fundraising, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zvládania budúcich kritických situácií. Spolupracovali sme s externým expertom na strategické plánovanie z Rakúska, ktorý nás previedol procesom „oživenia“ organizácie a prípravy stratégie.

Rozvojové projekty

Ascend bol rozvojový projekt zameraný na internú pomoc a zlepšenie konkrétnych oblastí práce v rámci NROZP a SFOZP. Mal dve fázy: 1. fáza sa realizovala od júna do decembra 2022, 2. fáza sa realizovala od apríla do decembra 2023. Hlavným donorom je Citi Foundation a koordinátorom a sprostredkovateľom projektu je Európske fórum zdravotného postihnutia (EDF).

V rámci tejto druhej fázy projektu sme sa zamerali na tieto činnosti:

- zamestnali sme mladého človeka na facilitovanie komunikácie a podporu koordinácie mládeže.
- zorganizovali sme face to face mládežnícky workshop a stretnutie pracovnej skupiny pre mládež.
- venovali sme pozornosť nášmu webu a webfórum SFOZP, doplnili sme web o čiastočný preklad do posunkového jazyka a easy-to-read formátu.
- zrealizovali sme audit prístupnosti web stránok členských organizácií SFOZP.
- zverejnili sme 6 epizód nového podcastu FórUm.
- preložili sme cudzojazyčné dokumenty do slovenčiny doplnené o formát easy-to-read.

Zmena NROZP v SR na SFOZP

OD roku 2022 sme sa začali venovať revitalizácii našej organizácie. Nasledoval redizajn nášho webu, nový vzhľad i funkcionálnosť, vytvorenie celkom novej vizuálnej identity organizácie vrátane nového loga a bola rozpracovaná stratégia rozvoja organizácie. 22. júna 2023 sa uskutočnil snem NROZP v SR, ktorý schválil nové stanovky organizácie vrátane jej nového názvu Slovenské fórum osôb so zdravotným postihnutím. Nové stanovky zaregistrovalo Ministerstvo vnútra SR 22. 8. 2023. Zmenu názvu si vyžiadali praktické dôvody, najmä skreslené predstavy o privilegovanom financovaní a nadsadených kompetenciách nášho občianskeho združenia, ktoré vyvolávalo slovné spojenie „Národná rada“ priamo v jeho názve. Slovom „fórum“ sme chceli poukázať na to, že SFOZP je dobrovoľné združenie nezávislých organizácií osôb so zdravotným postihnutím, prostriedkom na spoločné hľadanie spôsobov obhajoby ich práv a presadzovania riešení ich problémov.